

ADVIES
Raad Volwassenenonderwijs

24 mei 2005

RVOL/MDR/ADV/015

**Advies over modulaire opleidingen in het studiegebied
Boekbinden van het secundair OSP, in uitvoering van
artikel 15 van het decreet volwassenenonderwijs**

Advies over modulaire opleidingen in het studiegebied Boekbinden van het secundair OSP, in uitvoering van artikel 15 van het decreet volwassenenonderwijs

1 Situering

Op 31.01.2005 ontving de Vlor een adviesvraag inzake nieuwe modulaire structuurschema's voor het volwassenenonderwijs, in uitvoering van art. 15 van het decreet volwassenenonderwijs, waaronder opleidingen behorend tot het studiegebied Boekbinden van het secundair OSP, waarop dit advies betrekking heeft.

Conform de bepalingen van art. 15, §1, zal de Vlor, per afdeling, opleiding of optie, advies uitbrengen over:

- 1 het minimale aantal lestijden dat de afdelingen, opleidingen of opties moeten tellen;
- 2 of een module van deze afdeling, opleiding of optie 40 of 60 lestijden, of een veelvoud van 40 lestijden en maximaal 240 lestijden omvat;
- 3 het minimale aantal lestijden praktische vakken dat een module moet bevatten;
- 4 de basiscompetenties van elke module;
- 5 het vak of de vakken waarmee elke module gelijkgesteld wordt.

De werkgroep boekbinden bereidde in zijn vergadering van 18 maart 2005 dit advies voor.

2 Advies

Dit advies heeft betrekking op volgende opleidingen:

Boekbinder TSO3

Boekbinder-boekvergulder TSO3

Hulpboekbinder TSO3

Boekvergulder TSO3

De raad brengt een gunstig advies uit over de voorstellen zoals ze in bijlage bij dit advies zijn opgenomen en formuleert hieronder zijn voornaamste bemerkingen.

2.1 Diplomaopleidingen

De raad merkt op dat de opleiding Boekbinder aangeduid wordt als diplomaopleiding en dus, in combinatie met de opleiding Algemene vorming BSO3, tot een diploma secundair onderwijs leidt.

De opleiding "Boekbinder-boekvergulder", die alle modules van de opleiding "Boekbinder" omvat, wordt door de overheid evenwel niet aangeduid als diplomaopleiding. De overheid gaat ervan uit dat een cursist immers het diploma boekbinder al in het bezit heeft wanneer hij de opleiding "Boekbinder-boekvergulder" aanvat.

In het volwassenenonderwijs is dit evenwel niet evident. Het is denkbaar dat een cursist al in het bezit is van het certificaat algemene vorming, én daarbovenop kan worden vrijgesteld (bijv. op basis van een vrijstellingsproef of evc-procedure) van alle modules die deel uitmaken van de opleiding “boekbinder”. Deze cursist zou dan rechtstreeks kunnen instappen in de overige modules van de opleiding “Boekbinder-boekvergulder”.

De raad stelde ook in andere studiegebieden (Auto, Mechanica-elektriciteit, ...) gelijkaardige situaties vast.

Eigenlijk zou het centrum, in het hierboven beschreven voorbeeld, aan die cursist het diploma “Boekbinder” moeten kunnen uitreiken, zonder voorafgaande leefase in het centrum zelf.

Het huidige decreet volwassenenonderwijs voorziet daarvoor evenwel ten aanzien van het centrum geen enkele financiering/subsidiëring, zodat de cursist in de praktijk wellicht geen enkel centrum bereid zal vinden een kwaliteitsvolle maar tijdrovende en dure assessmentprocedure uit te voeren. De raad kaartte dit probleem ook aan in zijn nota betreffende de evaluatie van het decreet volwassenenonderwijs¹.

2.2 Relevantie voor de arbeidsmarkt en relatie tot het aanbod van andere opleidingsverstrekkers

De raad is van mening dat de voorgestelde opleidingen relevant zijn voor de arbeidsmarkt. Een hulpboekbinder zal voornamelijk ingezet worden bij machinaal boekbinden terwijl een boekbinder ook als conservator kan fungeren (restauratie van boeken).

De opleiding “Boekbinder” kan een aanvulling zijn van en vormt zelfs een toelatingsvoorwaarde voor de opleiding “Restaurateur van papier” die aangeboden wordt door de Syntra's. Ook in het hogeschoolonderwijs bestaat een bacheloropleiding “Conservatie en restauratie” alsook een “Master in de conservatie en restauratie”.

2.3 Module- en opleidingsbenamingen

Teneinde verwarring te vermijden met modulebenamingen uit andere studiegebieden stelt de raad voor een duidelijker verwijzing naar het “**boek**” in een aantal benamingen op te nemen (zo komen bijv. bindtechnieken ook bij textiel voor en past men ook bij meubels, houtsnijden en decoratie in de bouw het vergulden toe). De raad stelt daarom voor om de modules

“Commerciële bindtechnieken”, “Eenvoudige bindtechnieken”, “Hedendaagse bindtechnieken”, “Manueel vergulden”, “Bekledingsstoffen” respectievelijk te wijzigen in :

“Commerciële boekbindtechnieken”, “Eenvoudige boekbindtechnieken”, “Hedendaagse boekbindtechnieken”, “Manueel boekvergulden”, “Bewerken boekbekleding”.

De raad stelt tenslotte om dezelfde reden ook voor om de opleidingsbenamingen “Vergulder” en Boekbinder-vergulder te wijzigen in respectievelijk “Boekvergulder” en “Boekbinder-boekvergulder”.

---

¹ Raad Volwassenenonderwijs, Aanbeveling betreffende de evaluatie van het decreet volwassenenonderwijs. 26 april 2005. (RVOL/MDR/ABV/001).

2.4 Formulering van de instapvoorwaarden

De raad merkt op dat de voorgestelde formulering twee zaken met mekaar vermengt, namelijk de eigenlijke instapvereisten enerzijds en de manieren om voorkennis/reeds verworven competenties vast te stellen, anderzijds.

De raad stelt voor om systematisch voor alle modules de omschrijving van de instapvereisten te beperken tot “de cursist bezit de competenties van module(s) ....”. De manieren waarop de centra dit kunnen nagaan, liggen vast in het decreet volwassenenonderwijs. Het is niet nodig en ook niet wenselijk ze hier opnieuw op te sommen.

3 Beoordeling van de opleidingen

3.1 Hulpboekbinder TSO3

Mits rekening wordt gehouden met de hierboven geformuleerde bemerkingen, geeft de raad een gunstig advies aan dit voorstel.

3.2 Boekbinder TSO3

Naast de hierboven (onder punt 2) geformuleerde bemerkingen, wijst de raad erop dat de basiscompetenties “valse katernen maken” en “een scharnier op de juiste wijze aanbrengen” **geschrap**t moeten worden uit de module Kloosterband vermits deze competenties niet van toepassing zijn bij het vervaardigen van een kloosterband (M BB G044 BC 02).

Mits wordt rekening gehouden met deze bemerkingen, geeft de raad een gunstig advies aan dit voorstel.

3.3 Vergulder → Boekvergulder TSO3

De raad stelt voor om de opleidingsbenaming “Vergulder” te vervangen door “Boekvergulder”.

Mits wordt rekening gehouden met deze en de onder punt 2 geformuleerde bemerkingen, geeft de raad een gunstig advies aan dit voorstel.

3.4 Boekbinder-boekvergulder TSO3

De raad stelt voor om de opleidingsbenaming “Boekbinder-vergulder” te vervangen door “Boekbinder-boekvergulder”.

De raad signaleert een vergissing bij de benaming van het certificaat Boekbinder-boekvergulder, dat na 1600 lestijden wordt uitgereikt (dat van de opleiding Boekbinder wordt al na 1280 lestijden uitgereikt). De raad zette dit recht in de bijlage 1 bij dit advies².

Mits rekening wordt gehouden met deze en de onder punt 2 geformuleerde bemerkingen, geeft de raad een gunstig advies aan dit voorstel.

---

² Bijlage 1, blz. 11.

3.5 “Zwevende modules”

Naast de hierboven (onder punt 2) geformuleerde bemerkingen, wijst de raad erop dat in de module “Bewerken boekbekleding”, de basiscompetentie M BB G054 BC 02 onder punt 03 moet beperkt worden tot “linnen bewerken”, en dat in dezelfde module de basiscompetentie M BB G054 BC 03 (een verguldtoestel bedienen) volledig geschrapt moet worden vermits deze hier niet van toepassing is.

Mits rekening wordt gehouden met deze bemerkingen, geeft de raad een gunstig advies aan dit voorstel.

4 Bijlagen

Bijlage1: Beschrijving van de modulaire opleidingen, structuurschema's en vakkenlijsten

Bijlage 2: Basiscompetenties per module

Bijlage 3: Schematisch overzicht en matrix

De raad bracht dit advies op 24 mei 2005 uit met éénparigheid van stemmen (bij één onthouding) in aanwezigheid van 17 stemgerechtigde leden.

Monique De Ridder
secretaris

Jos Blendeman
voorzitter